

[Helge Mortensen]

skæftiger os med havafbrændingen, er det ikke, fordi de andre problemer er glemt eller er mindre vigtige, tværtimod måske, men fordi det nu specielt drejer sig om havafbrændingen.

Jeg vil godt gøre den enkelte bemærkning, at jeg ligesom hr. Jørgen Tved ikke er klar over, hvorvidt hr. Kent Kirk har støttet eller stået bag den aktion, som Greenpeace og fiskerne iværksatte ved »Vulcanus II«s havafbrændinger i Nordsøen her i sidste måned. Men det er helt sikkert, at denne aktion, denne demonstration, lige præcis er en optakt til Nordsøkonferencen, som miljøministeren skal deltage i den 24. og 25. november, og netop denne præcision er – med baggrund i denne debat, men også med baggrund i de alvorlige problemer, der er ved havafbrænding – vældig velkommen.

Jeg må notere mig, at med hensyn til den form for demonstrationer har hr. Kent Kirk skiftet holdning – der er jo også et valg til forskel – for da Greenpeace gennemførte en aktion over for opklapningen af havneslam med tungmetaller fra Esbjerg Havn, oplevede jeg, at hr. Kent Kirk fordømte de gener, sådanne aktioner betød for lovlige transporter og tilladelser, selv om de havde og har forurenende virkninger på bl.a. Vadehavet. Nu observerer jeg, at hr. Kent Kirk er mere åben over for sådanne signaler i samfundet rettet imod offentligheden og ikke mindst imod politikerne, og det vil jeg hilse hjertelig velkommen, hvad enten årsagen nu er, at hr. Kent Kirk i mellemtiden er blevet politisk ordfører for Det Konservative Folkeparti, eller at det netop er fiskerne, vi her taler om.

Fiskerne har nu i mange år krævet stop for forureningen og for havafbrændingerne. De har selv måttet se, at fisk blev syge eller døde eller helt forsvandt fra områder, og de er selv blevet syge og utilpasse, når de har passeret gennem røgen fra afbrændingsskibene.

Både fiskerne og de, der arbejder med fiskerne, når disse kommer i land, har påpeget de gener og de sygdomme, som de mener stammer fra forureningerne ude i Nordsøen. Det er, som ministeren også var inde på, aldrig blevet påvist, at det var årsagen til disse gener og skader, men i hvert fald har de grupper, der har håndteret fisken, påpeget, at de var overbevist om, at disse miljøskader stammer fra forureningen.

Derfor er det vigtigt, at vi også vedrørende havafbrændingen tager konkrete initiativer

over for de øvrige Nordsølande til at få stoppet forureningen, få stoppet havafbrændingen.

Jeg vil gerne understrege, at vi tidligere over for Oslokommissionen har tilkendegivet, at afbrændingerne må stoppes, men at datoen står som et spørgsmål. Det skal jeg senere vende tilbage til.

Jeg har hæftet mig ved, at der er ganske megen usikkerhed med hensyn til, hvad der foregår ved afbrændingerne på Nordsøen, og megen usikkerhed om kontrollen med afbrændingerne og det, der bliver brændt af på Nordsøen. Her vil jeg godt henvise til den rapport, som ministeren har været så venlig at tilstille udvalget – et notat af 28. oktober – og som jeg faktisk læser sådan, at ministeren selv tilkendegiver en usikkerhed vedrørende disse ting.

Jeg skal tillade mig at citere et par linier fra rapporten:

»Der må ikke afbrændes stoffer, hvorom der hersker tvivl med hensyn til den effektivitet, hvormed de kan afbrændes, f.eks. PCB eller dioxin. Men disse stoffer findes ofte i små mængder i affaldet og kan således tilføres havet som uforbrændte eller som nydannede forbindelser på vej ud af skorstenen.

Ved de få undersøgelser, som har været omkring afbrændingsskibene, har der ikke været konstateret skader på havmiljøet – bortset fra den nævnte forbigående forsurening.«

Det er mellem linierne, man skal læse, at der faktisk kan foregå mere, at det kun er få kontrolmålinger, der er foretaget af virkningerne. Der sker også noget på vej ud gennem skorstenen og ved nedfældningen i miljøet, som vi er usikre over for, og som bl.a. også kan stamme fra, at vi med hensyn til de sammenstukne afbrændinger, der under begrebet »paraplytilladelser« finder sted, ikke ved, hvad vi rent faktisk giver tilladelse til, hvilke virkninger det har for miljøet, når det rammer ned.

Også på et andet område bekræfter ministeren usikkerheden om, hvad der foregår i Nordsøen, nemlig hvem der brænder af. Her vil jeg citere ministeren fra Politiken den 18. oktober:

»Vi har i et års tid haft mistanke om, at det ikke kun er lande omkring Nordsøen, der har brændt affald af. Den er nu bekræftet.«

Jeg slutter citatet, men henviser til, at ministeren begrunder denne mistanke med – sådan forstår jeg det – at det ikke er utænkeligt, at skibet »Vulcanus II«, som kommer fra USA her-